

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	4	2	5
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	5
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 5th Sem.

(2122)

HISTORY (In all Mediums)

Paper : World History 1500-1870 A.D.

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :— Attempt **five** questions in all, including Question No. 1 which is compulsory and selecting **one** question from each Unit.

1. Answer any **nine** of the following in about **25-30** words each :

- (i) What is meant by 'Renaissance' ?
- (ii) Two features of Feudalism.
- (iii) Write down two aims of Reformation.
- (iv) Who was 'Mazarin' ?
- (v) Name the writer of 'Divine Comedy'.
- (vi) What was Boston Tea Party ?
- (vii) What do you mean by continental system ?
- (viii) Write down two causes of the downfall of Napoleon.
- (ix) Explain two principles of Vienna Congress.
- (x) Who invented Spinning Jenny and when ?
- (xi) Write down two causes to begin the industrial revolution in England.
- (xii) Define 'Eastern question'.
- (xiii) When Unification of Germany was completed ?
- (xiv) Who was Cavour ?
- (xv) Write down two problems before the Unification of Italy.

2×9=18

UNIT—I

2. Give a detailed account on Renaissance. 18
3. Examine the main causes and effects of the glorious revolution of 1688. 18

UNIT—II

4. Discuss the main causes and consequences of the American Revolution. 18
5. Discuss in detail the causes and impact of the French Revolution of 1789. 18

UNIT—III

6. What do you know about the Congress of Vienna (1815) ? 18
7. Explain in detail the origin and effects of industrial revolution in Europe. 18

UNIT—IV

8. Discuss the various stages in the Unification of Italy. 18
9. On the outline map of the World mark the following five places and write an explanatory note on any **four** :
Rome, London, New York, Moscow, Paris 10+8

(हिन्दी माध्यम)

नोट :— सभी में से पांच प्रश्न करें, साथ ही प्रश्न नं. 1 अनिवार्य है।
प्रत्येक यूनिट में से एक-एक प्रश्न करें।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं नौ प्रश्नों का उत्तर लगभग 25-30 शब्दों में दीजिए :
 - (i) पुनर्जागरण का क्या अर्थ है ?
 - (ii) सांमतवाद की दो विशेषताएं।
 - (iii) धर्म सुधार आंदोलन के दो उद्देश्य लिखिए।
 - (iv) मजारिन कौन था ?
 - (v) 'डिवाइन कॉमेडी' के लेखक का नाम बताएं।
 - (vi) 'बोस्टन चाय पार्टी' क्या थी ?
 - (vii) 'महाद्वीपीय व्यवस्था' क्या थी ?
 - (viii) नेपोलियन के पतन के दो कारण लिखें।
 - (xi) वियाना कांग्रेस के दो सिद्धांत की व्याख्या करें।

- (x) 'स्पਿनिੰਗ ਜੈਨੀ' ਦੀ ਖੋਜ ਕਬ ਔਰ ਕਿਸਨੇ ਦੀ ?
 (xi) ਙਲੈਂਡ ਮੈਂ ਔਢੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤਿ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਨੇ ਕੇ ਦੋ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋਂ।
 (xii) 'ਪੂਰਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ' ਸੇ ਕਯਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਹੈ ?
 (xiii) ਜਰਮਨੀ ਕਾ ਏਕੀਕਰਨ ਕਬ ਸੰਪੂਰਨ ਹੁਆ ?
 (xiv) ਕਾਵੂਰ ਕੌਨ ਥਾ ?
 (xv) ਙਟਲੀ ਕੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਦੋ ਸਮਸਯਾਏਂ ਲਿਖੋਂ। 2×9=18

ਯੂਨਿਟ-1

2. ਪੁਨਰਜਾਗਰਨ ਪਰ ਏਕ ਵਿਸ਼੍ਰੁਤ ਵਿਵਰਨ ਦੇਂ। 18
 3. 1688 ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕ੍ਰਾਂਤਿ ਕੇ ਕਾਰਨ ਔਰ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋਂ। 18

ਯੂਨਿਟ-2

4. ਅਮੇਰਿਕਾ ਕ੍ਰਾਂਤਿ ਕੇ ਮੁਖਯ ਕਾਰਨਾਂ ਔਰ ਪਰਿਨਾਮਾਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 18
 5. 1789 ਦੀ ਫ੍ਰਾਂਸ ਕ੍ਰਾਂਤਿ ਕੇ ਕਾਰਨਾਂ ਔਰ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼੍ਤਾਰਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 18

ਯੂਨਿਟ-3

6. 1815 ਦੀ ਵਿਯਾਨਾ ਕਾਂਗ੍ਰੇਸ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਆਪ ਕਯਾ ਜਾਨਤੇ ਹੈ ? 18
 7. ਯੂਰੋਪ ਮੈਂ ਔਢੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤਿ ਦੀ ਉਤਪਤਿ ਔਰ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼੍ਤਾਰਪੂਰਵਕ ਵਯਾਖਯਾ ਕਰੋਂ। 18

ਯੂਨਿਟ-4

8. ਙਟਲੀ ਕੇ ਏਕੀਕਰਨ ਕੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 18
 9. ਦੁਨਿਯਾ ਕੇ ਨਕਸ਼ੇ ਪਰ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਪਾਂਚ ਸਥਾਨ ਭਰਿਏ ਔਰ ਕਿਸੀ ਚਾਰ ਪਰ ਵਯਾਖਯਾਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
 ਰੋਮ, ਲੰਦਨ, ਨਯੂਯਾਰਕ, ਮਾਸਕੋ, ਪੇਰਿਸ। 10+8

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :
 (i) ਪੁਨਰਜਾਗਰਣ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?
 (ii) ਸਾਮੰਤਵਾਦ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।
 (iii) ਪਰਮ ਸੁਧਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਦੋ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ।
 (iv) ਮਜ਼ਾਰਿਨ ਕੌਣ ਸੀ ?

- (v) 'ਡਿਵਾਇਨ ਕਾਮੇਡੀ' ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਸੀ ?
- (vi) 'ਬੋਸਟਨ ਚਾਹ ਪਾਰਟੀ' ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
- (vii) ਮਹਾਂਦੀਪੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ?
- (viii) ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ।
- (ix) ਵਿਆਨਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦੋ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- (x) ਸਪਿਨਿੰਗ ਜੈਨੀ ਦੀ ਕਾਢ ਕਿਸਨੇ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ ?
- (xi) ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਣ ਲਿਖੋ।
- (xii) 'ਪੂਰਬੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ' ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
- (xiii) ਜਰਮਨੀ ਦਾ ਏਕੀਕਰਣ ਕਦੋਂ ਪੂਰਣ ਹੋਇਆ ?
- (xiv) ਕਾਵੂਰ ਕੌਣ ਸੀ ?
- (xv) ਇਟਲੀ ਦੇ ਏਕੀਕਰਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

2×9=18

ਯੂਨਿਟ-I

- 2. ਪੁਨਰਜਾਗਰਣ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 18
- 3. 1688 ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

- 4. ਅਮਰੀਕਾ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। 18
- 5. 1789 ਈ. ਦੀ ਫਰਾਂਸ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਦੱਸੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-III

- 6. ਵਿਆਨਾ ਕਾਂਗਰਸ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ? 18
- 7. ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

- 8. ਇਟਲੀ ਦੇ ਏਕੀਕਰਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 18
- 9. ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉਪਰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪੰਜ ਸਥਾਨ ਭਰੋ ਤੇ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਉਪਰ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
ਰੋਮ, ਲੰਦਨ, ਨਿਊਯਾਰਕ, ਮਾਸਕੋ, ਪੈਰਿਸ। 10+8